T.B.M.M. (S. Sayısı : 47)

Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/347)

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü
Sayı : B.02.0.KKG/196-342/1788

26.4.1996

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 78 inci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'nca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz
Başbakan

1/808 Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (S. Sayısı : 905)

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü
Sayı : B.02.0.KKG/101-811/05830

2.1.1995

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 23.12.1994 tarihinde kararlaştırılan "Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Tansu Çiller
Başbakan

GEREKÇE

Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) çerçevesinde 27-28 Mayıs 1992 tarihlerinde Bükreş'te yapılan Uzmanlar Toplantısında bölgede ticareti finanse edecek ve uluslararası kaynakların bölgeye aktarılmasında köprü rolü oynayacak bir "Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası" kurulması hususunda 11 KEİ Katılımcı Ülkesi (Arnavutluk, Azerbaycan, Bulgaristan, Ermenistan, Gürcistan, Moldova, Romanya, Rusya Federasyonu, Türkiye, Ukrayna ve Yunanistan) tarafından mutabakata varılmış ve bu husus 25 Haziran 1992'de imzalanan "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Deklarasyonu"nda yer almıştır.

Bu çerçevede, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığımız Bankanın kurulmasını teminen gerekli çalışmaları başlatmış ve 11 KEİ Katılımcı Ülkesi Banka Ana Sözleşmesini hazırlamıştır. Ana Söz-

leşme, yapılan müzakereler sonucu 30 Haziran 1994 tarihinde Türkiye'nin de dahil olduğu bazı KEİ Üyesi Ülkeler tarafından imzalanmış, diğer KEİ Katılımcı Ülke Hükümetlerinin imzalaması için ise 1 Ocak 1995 tarihine kadar imzaya açık kalması kararlaştırılmıştır.

Bankanın amacı, bölge halkının ekonomik başarısına yönelik olarak üye ülkelerin geçiş sürecine katkıda bulunmak, bölgesel projeleri geliştirmek ve finansman sağlamak ve üye ülkelerdeki kamu ve özel sektör projelerine ve üye ülkeler arasındaki ticarî faaliyetlere diğer bankacılık hizmetlerini sağlamaktır.

Amacını yerine getirmek için Banka aşağıdaki fonksiyonlara ve yetkilere sahip olacaktır :

a) Üye ülkeler arasında özellikle sermaye mallarının bölge içi ticaretinin gelişmesine yardım etmek;

b) Üye ülkelerdeki verimli projeleri ve girişimleri finanse etmek;

c) Uluslararası kalkınma kuruluşları ile ve üye ülkelerin finans ve kalkınma kurumlarıyla işbirliği yapmak;

d) Guvernörler Kurulu tarafından kararlaştırılan özel amaçlar için özel Fonlar oluşturmak ve çalıştırmak;

e) Herhangi bir üye ülkede kalkınmayı veya geçiş sürecini teşvik etmek veya üye ülkelerin içinde bulunduğu bölgede ekonomik kalkınmayı geliştirmek için araştırmalar ve çalışmalar yapmak;

f) Kalkınma için bölgesel işbirliği amacına katkıda bulunmak, ülke ekonomilerini daha tamamlayıcı hale getirmeye yönelik amaçlarla tutarlı olacak şekilde kaynakların daha iyi kullanımına yönelik kalkınma politikalarını oluşturmak için üye ülkelerle işbirliği yapmak ve üye ülke ekonomilerinin büyümesini hızlandırmak, uygun ekonomik politikaların oluşturulmasında üye ülkelere danışmanlık yapmak;

g) Üye ülkelerdeki ekonomik ve sosyal altyapı projelerle ilgili yatırımları, hem kamu hem de özel sektörde garantiler, iştirakler ve diğer malî düzenlemeler yoluyla teşvik etmek;

h) Amacını geliştirebilecek türde diğer faaliyetler ve hizmetlerde bulunmak.

Bankanın, para birimi olarak "SDR" kullanması, kayıtlı sermayesinin 1 milyar SDR, taahhüt edilmiş sermayesinin 300 milyon SDR ve ödenmiş sermayesinin 100 milyon SDR olması hususunda mutabakata varılmıştır. Sermayesinin yarısı geçerli döviz, yarısı da ulusal para cinsinden ödenecektir. Bankada, Arnavutluk, Ermenistan, Azerbaycan, Gürcistan, Moldova % 2; Bulgaristan, Romanya, Ukrayna % 13.5; Türkiye, Rusya Federasyonu ve Yunanistan % 16.5 hisseye sahip olacaklardır. Bankada, Guvernörler Kurulu, Direktörler Kurulu, bir Başkan ve bir veya birden fazla Başkan Yardımcısı olacaktır. Direktörler Banka Merkezinde yerleşik olmayacaklar, iş gerektirdikçe biraraya geleceklerdir.

Banka merkezi Selanik'te olacak, Başkanı ise Türkiye tarafından atanacaktır.

Anlaşmayı Türkiye, Yunanistan, Gürcistan, Azerbaycan ve Ukrayna 30.6.1994 tarihinde imzalamış, Ermenistan, Romanya ve Bulgaristan ise imza yetkilerinin bulunmaması sebebiyle parafe etmiştir. Moldova ise 15.9.1994 tarihinde Anlaşmayı imzalamış ve böylece Bankanın toplam sermayesinin % 51'ini oluşturan 6 ülkenin Anlaşmayı imzalamasıyla tesis edilmesi kararlaştırılan ve Bankanın kuruluş çalışmalarında görev alacak Geçici Komitenin (Interim Committee) kurulması aşamasına gelinmiştir.

Banka, 1 Ocak 1995 tarihine kadar Anlaşmanın diğer ülkelerce de imzalanması ve başlangıç taahhütleri Bankanın başlangıçtaki kayıtlı sermaye stokunun % 51'inden az olmamak kaydıyla 6 KEİ Katılımcı Ülkesi tarafından onay, kabul veya tasdik belgeleri tevdi edildiği zaman faaliyetlerine başlayacaktır.

Türkiye, Bankaya % 16.5'lik sermaye payı ile katılacaktır. KEİ Ticaret ve Kalkınma Bankasının 61 inci Maddesi uyarınca üyeler sermaye katkısına ilişkin ödemeleri % 50'si geçerli bir döviz cinsinden ve % 50'si ulusal paraları cinsinden olmak üzere toplam taahhütlerinin % 10'unu Bankaya üye oldukları günden 60 gün sonra, % 20'sini ise, ilk taksit ödemesi Banka Ana Sözleşmesinin 61 inci Maddesinde belirtilen yürürlüğe girme gününden 1 yıl sonraki günde olmak kaydıyla 8 yılda eşit taksitlerle ödeyecektir. Banka Anlaşması, Bankanın başlangıçtaki kayıtlı sermaye stokunun yüzde ellibirinden (% 51) az olmamak kaydıyla altı (6) KEİ Katılımcı Ülkesi tarafından onay, kabul veya tasdik belgeleri tevdi edildiği zaman yürürlüğe girecektir.

Türkiye'nin toplam sermaye taahhüdü 165 milyon SDR (243 771 000 $; 11.11.1994 tarihi itibariyle 1 SDR=1.4774 $) olup bu taahhüdün % 10'u, (16.5 milyon SDR) Anlaşmanın 59 uncu Maddesi uyarınca, Bankaya üye olduğu günden (onay, kabul ve tasdik belgelerini bu Anlaşma yürürlüğe girmeden önce ilgili makama (depozitör) tevdi eden ülkeler, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte, yürürlüğe giriş tarihinden sonra bu belgelerini tevdi eden ülkeler ise belgelerini verdikleri tarih itibariyle Bankaya üye kabul edileceklerdir) sonra altmış (60) gün içinde yapılacak; % 20'si ise ilk taksit ödemesi Banka Ana Sözleşmesinin 61 inci Maddesinde belirtilen yürürlüğe girme gününden 1 yıl sonraki günde olmak kaydıyla 8 yılda eşit taksitlerle ödenecektir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/347 — *21.5.1996*
Karar No. : 5

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 16.5.1996 Tarihli 5 inci Birleşiminde Dışişleri Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı Temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) çerçevesinde 1992 yılında Bükreş'te yapılan Uzmanlar Toplantısında; bölgede ticareti finanse etmek, uluslararası kaynakların bölgeye aktarılmasında köprü rolü oynamak üzere bir "Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası" kurulması hususunda mutabakata varılmıştır.

Kalkınma için bölgesel işbirliğine katkıda bulunmak amacını taşıyan Tasarı, Komisyonumuzca uygun bulunarak aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere Başkanlığa saygı ile arzolunur.

Başkan	Sözcü
Sedat Aloğlu	*Cefi Jozef Kamhi*
İstanbul	İstanbul
Kâtip	Üye
Enis Sülün	*Cevdet Akçalı*
Tekirdağ	Adana

Üye
Mehmet Sağdıç
Ankara

Üye
Ali Rahmi Beyreli
Bursa

Üye
Cemal Külahlı
Bursa

Üye
Hikmet Çetin
Gaziantep

Üye
M. İstemihan Talay
İçel

Üye
Hasan Tekin Enerem
İstanbul

Üye
Hüseyin Kansu
İstanbul
(Muhalefet Şerhim Eklidir.)

Üye
Ercan Karakaş
İstanbul

Üye
Osman Yumakoğulları
İstanbul

Üye
Abdullah Gül
Kayseri

Üye
Cemal Özbilen
Kırklareli

Üye
Temel Karamollaoğlu
Sıvas
(Muhalefet Şerhim Eklidir.)

Üye
Bayram Fırat Dayanıklı
Tekirdağ

MUHALEFET ŞERHİ

Konu : Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) çerçevesinde kurulan bankanın merkezine muhalefet şerhim hk.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) çerçevesinde kurulan "Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası" kuruluş anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının gerekçesinin h fıkrası 3. paragrafında "Banka merkezi Selanik'te olacak" ifadesine katılmıyorum.

Karadeniz'de kıyısı olmayan bir üye ülke olan Yunanistan'da banka merkezinin bulunmasını doğru bulmuyoruz.

Muhalefet şerhimizi bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla. 17.5.1996

Temel Karamollaoğlu
Sıvas

Hüseyin Kansu
İstanbul

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Plan ve Bütçe Komisyonu
Esas No. : 1/347 *28.6.1996*
Karar No. : 27

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 2.1.1995 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" erken genel seçimler nedeniyle görüşülemeyerek hükümsüz (kadük) sayılmıştır. Bu defa, Bakanlar Kurulunun Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 77 nci maddesi hükmü uyarınca sözkonusu Tasarının yenilenmesi suretiyle görüşülmesi talebi ve bununla ilgili Bakanlar Kurulu Kararını içeren yazının 26.4.1996 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulması üzerine anılan Tasarı, Başkanlıkça 4.6.1996 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 23 üncü maddesi gereği, Tali Komisyon olarak Dışişleri Komisyonuna, Esas Komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir.

53 üncü Hükümetin 6.6.1996 tarihinde istifa etmesi nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 78 inci maddesi uyarınca görüşülmesi ertelenen sözkonusu Tasarı, yine aynı madde uyarınca, Bakanlar Kurulu'nun Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda ve Komisyonlarında öncelikli olarak görüşülmesine devam olunması talebine ilişkin kararını inceleyen yazının 7.6.1996 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulması üzerine, Komisyonumuzun 26.6.1996 tarihinde yaptığı 34 üncü Birleşimde Dışişleri ve Maliye Bakanlıkları ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, Karadeniz Ekonomik İşbirliği çerçevesinde 27-28 Mayıs 1992 tarihinde Bükreş'te yapılan uzmanlar toplantısında, bölgede ticareti finanse edecek ve uluslararası kaynakların bölgeye aktarılmasında köprü rolü oylanayacak bir "Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası" kurulması hususunda 11 Karadeniz Ekonomik İşbirliği katılımcı ülkesi tarafından mutabakata varılmış ve bu husus 25 Haziran 1992'de imzalanan "Karadeniz Ekonomik İşbirliği Deklarasyonunda yer almıştır. Bankanın kurulmasına ilişkin çalışmaları takiben 11 Karadeniz Ekonomik İşbirliği katılımcı ülkesi Banka Ana Sözleşmesini hazırlamış, yapılan müzakereler sonucunda Ana Sözleşme Türkiye tarafından 30 Haziran 1994 tarihinde imzalanmıştır.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde; Bankanın amacının, bölge halkının ekonomik başarısına yönelik olarak üye ülkelerin geçiş sürecine katkıda bulunmak, bölgesel projeleri geliştirmek ve finansman sağlamak ve üye ülkeler arasındaki ticarî faaliyetlerde diğer bankacılık hizmetlerini sağlamak olduğu anlaşılmaktadır.

Yapılan görüşmelerde, Bankanın kuruluşu ve amaçları açısından faydalarına işaret edilmekle birlikte, merkezinin Karadeniz'e sahili bulunan ülkelerden birinde olmasının gayeye daha uygun düşeceğine değinilmiş ve bu görüşmeleri takiben Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasının bugüne kadar Arnavutluk, Ermenistan, Moldova, Romanya ve Yunanistan tarafından onaylandığı, Ülkemize, onay işlemlerini tamamlayabilmesini teminen Mart 1996 sonuna kadar süre tanındığı bu sürenin üç ay uzatılması için Dışişleri Bakanlığının girişimde bulunduğu, Banka'nın Kuruluş Anlaşmasının tüm üye ülkeler tarafından imzalandığı, Banka merkezinin üye ülkelerin seçimi ile belirlendiği, ifade edildikten sonra, tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da uygun bulunarak maddelerinin görüşülmesine ge-

çilmiş ve Dışişleri Komisyonunca aynen kabul edilen tasarının 1, 2 ve 3 üncü maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 4 ve 5 inci maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
Biltekin Özdemir	*Nurhan Tekinel*
Samsun	Kastamonu
Bu Rapor Sözcüsü	Üye
Yıldırım Aktürk	*İbrahim Ertan Yülek*
Uşak	Adana
Üye	Üye
Sait Açba	*Gökhan Çapoğlu*
Afyon	Ankara
	(Muhaletefet Şerhim Eklidir.)
Üye	Üye
Hikmet Uluğbay	*Metin Şahin*
Ankara	Antalya
Üye	Üye
Saffet Kaya	*Ataullah Hamidi*
Ardahan	Batman
Üye	Üye
Necmi Hoşver	*Mustafa Çiloğlu*
Bolu	Burdur
Üye	Üye
Nevfel Şahin	Salim Ensarioğlu
Çanakkale	Diyarbakır
	(İmzada Bulunamadı.)
Üye	Üye
Hüseyin Yayla	*Adil Aşırım*
Hatay	Iğdır
Üye	Üye
Ali Er	*Algan Hacaloğlu*
İçel	İstanbul
Üye	Üye
Zekeriya Temizel	*Ali Topuz*
İstanbul	İstanbul
Üye	Üye
Sabri Tekir	*Esat Bütün*
İzmir	Kahramanmaraş

Üye
Zeki Ünal
Karaman
(Banka merkezinin Selanikte olmasına muhalifim.)

Üye
Fethi Acar
Kastamonu

Üye
Nurettin Kaldırımcı
Kayseri

Üye
Mustafa Ünaldı
Konya
(Banka merkezinin Selanik'te bulunmasına muhalifim.)

Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya

Üye
Miraç Akdoğan
Malatya

Üye
Ahmet Kabil
Rize

Üye
Cevat Ayhan
Sakarya

Üye
Veysel Atasoy
Zonguldak

MUHALEFET ŞERHİ

Bankanın merkezinin Karadeniz'e kıyısı olmayan bir ülkenin şehrinde olması, hem Bankanın kuruluş anlayışına hem de Türkiye Cumhuriyet'inin çıkarlarına aykırı bulmaktayım.

Saygılarımla arz ederim.

Gökhan Çapoğlu
Ankara

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. – Türkiye tarafından 30.6.1994 tarihinde imzalanan "Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankasına yapılması gereken ödemeler gelecek yıllar bütçesine konulacak ödeneklerden mahsup edilmek üzere avans olarak yerine getirilebilir. Bu avansın toplamı Türkiye Cumhuriyetinin sermaye iştirak taahhüdü olan 165 milyon özel Çekme Hakkı (SDR) karşılığını geçemez.

Bakanlar Kurulu, bu miktarı gerektiğinde beş katına kadar artırmaya yetkilidir.

MADDE 3. – Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankasına katılmak için gerekli olan diğer işlemleri yapmak ve sözleşme hükümlerinin gerektirdiği tedbirleri almak üzere Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir.

MADDE 4. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Prof. Dr. T. Çiller
Başbakan

Devlet Bakanı ve Başb. Yrd. V.
M. Karayalçın

Devlet Bakanı
N. Cevheri

Devlet Bakanı
Y. Aktuna

Devlet Bakanı
A. Ş. Erek

Devlet Bakanı
M. Gülcegün

Devlet Bakanı
B. S. Daçe

Devlet Bakanı
Ö. Alpago

Devlet Bakanı
A. E. Kıratlıoğlu

Devlet Bakanı
N. Kurt

Devlet Bakanı
A. Köylüoğlu

Devlet Bakanı
A. A. Doğan

Devlet Bakanı
A. Ataç

Devlet Bakanı
S. Sümer

Devlet Bakanı
A. Gökdemir

Devlet Bakanı
Ş. Erdem

Adalet Bakanı
M. Moğultay

Millî Savunma Bakanı
M. Gölhan

İçişleri Bakanı
N. Menteşe

Dışişleri Bakanı
M. Karayalçın

Maliye Bakanı
İ. Attila

Millî Eğitim Bakanı
N. Ayaz

Bay. ve İskân Bakanı
H. Çulhaoğlu

Sağlık Bakanı
D. Baran

Ulaştırma Bakanı
M. Köstepen

Tarım ve Köyişleri Bakanı
R. Şahin

Çal. ve Sos. Güv. Bakanı
N. Matkap

Sanayi ve Ticaret Bakanı
M. Dönen

Enerji ve Tabiî Kay. Bakanı
V. Atasoy

Kültür Bakanı
T. Savaş

Turizm Bakanı
Ş. Ulusoy

Orman Bakanı
H. Ekinci

Çevre Bakanı
R. Akçalı

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. – Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. – Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. – Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. – Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. – Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. – Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. – Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. – Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. – Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. – Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

KARADENİZ TİCARET VE KALKINMA BANKASI KURULUŞ ANLAŞMASI

Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) Katılımcı Ülkeleri, Arnavutluk, Ermenistan, Azerbaycan, Bulgaristan, Gürcistan, Yunanistan, Moldova, Romanya, Rusya Federasyonu, Türkiye, Ukrayna, bu Anlaşmada BSEC Katılımcı ülkeleri olarak anılacaklardır, özel sektörü ve girişimciliği geliştirmek ve malî sektördeki reformların uygulanmasını daha da ileriye götürmek amacıyla aşağıdaki Anlaşma Maddelerine göre faaliyette bulunacak olan Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası (ki bundan böyle "Banka" diye anılacaktır) kurulması hususunda mutabık kalmışlardır. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Katılımcı Ülkeleri, doğrudan veya atanmış temsilcileri yoluyla Anlaşma Maddeleri hükümleri uyarınca Banka üyesi olacaklar ve bundan böyle "Üye Ülkeler" olarak adlandırılacaklardır.

ANLAŞMA MADDELERİ

BÖLÜM I

AMAÇ, İŞLEVLER, YETKİLER VE ÜYELİK

MADDE 1

AMAÇ

Bankanın amacı, bölge halkının ekonomik başarısına yönelik olarak üye ülkelerin geçiş sürecine katkıda bulunmak, bölgesel projeleri geliştirmek ve finansman sağlamak ve üye ülkelerdeki kamu ve özel sektör projelerine ve üye ülkeler arasındaki ticarî faaliyetlere diğer bankacılık hizmetlerini sağlamaktır.

MADDE 2

İŞLEVLER VE YETKİLER

Amacını yerine getirmek için Banka aşağıdaki fonksiyonlara ve yetkilere sahip olacaktır:

(a) Üye ülkeler arasında özellikle sermaye mallarının bölge içi ticaretinin gelişmesine yardım etmek;

(b) Üye ülkelerdeki verimli projeleri ve girişimleri finanse etmek;

(c) Uluslararası kalkınma kuruluşları ile ve üye ülkelerin finans ve kalkınma kurumlarıyla işbirliği yapmak;

(d) Guvernörler Kurulu tarafından kararlaştırılan özel amaçlar için Özel Fonlar oluşturmak ve çalıştırmak;

(e) Herhangi bir üye ülkede kalkınmayı veya geçiş sürecini teşvik etmek veya üye ülkelerin içinde bulunduğu bölgedeki ekonomik kalkınmayı geliştirmek için araştırmalar ve çalışmalar yapmak;

(f) Kalkınma için bölgesel işbirliği amacına katkıda bulunmak, ülke ekonomilerini daha tamamlayıcı hale getirmeye yönelik amaçlarla tutarlı olacak şekilde kaynakların daha iyi kullanımına yönelik kalkınma politikalarını oluşturmak için üye ülkelerle işbirliği yapmak ve üye ülke ekonomilerinin büyümesini hızlandırmak, uygun ekonomik politikaların oluşturulmasında üye ülkelere danışmanlık yapmak;

(g) Üye ülkelerdeki ekonomik ve sosyal altyapı projeleri ile ilgili yatırımları, hem kamu hem de özel sektörde garantiler, iştirakler ve diğer malî düzenlemeler yoluyla teşvik etmek;

(h) Amacını geliştirebilecek türde diğer faaliyetler ve hizmetlerde bulunmak.

MADDE 3

ÜYELİK

1. Bankanın üyeliği;

(a) Doğrudan veya atanmış temsilcileri yoluyla Karadeniz Ekonomik İşbirliği Katılımcı Ülkelerine;

(b) Diğer çoktaraflı bankalar ve malî kurumlara açıktır.

2. "Üyeler" dendiğinde, Banka üyesi Karadeniz Ekonomik İşbirliği Katılımcı Ülkeleri ve Banka üyesi olan çoktaraflı bankalar ve malî kurumlar anlaşılmalıdır.

3. "Kurucu Üyeler" dendiğinde, bu Anlaşmanın 59 uncu Maddesi 2 nci paragrafında belirtilen "Son Gün" (Final Date) den önce Banka üyesi olan Karadeniz Ekonomik İşbirliği Katılımcı Ülkeleri anlaşılacaktır.

BÖLÜM II

MALÎ KAYNAKLAR

MADDE 4

KAYITLI (KURULUŞ) SERMAYESİ

1. Bankanın hesap birimi Uluslararası Para Fonu (IMF)'nun Kuruluş Anlaşmasında tanımlanan Özel Çekme Hakları (SDR) olacaktır.

2. Bankanın başlangıçtaki kayıtlı sermaye stoku bir milyar SDR (1 000 000 000 SDR) olacak ve bu itibarî değeri bin SDR (1 000 SDR) olan bir milyon (1 000 000) hisseye bölünecektir.

3. Bankanın kayıtlı sermaye stoku, öngörülen zaman ve şartlarda artırılabilecektir.

MADDE 5

HİSSELERİN TAHSİSİ VE HİSSE TAAHHÜTLERİ

1. Her KEİ Katılımcı Ülkesi, doğrudan ya da atanmış temsilcisi kanalıyla, Bankanın başlangıçtaki kayıtlı sermaye stokuna aşağıdaki oranda hisse taahhüdünde bulunacaktır.

Arnavutluk	20.000 hisse (toplam itibarî değeri 20 000 000 SDR) -Bankanın başlangıçtaki kayıtlı sermaye stokunun yüzde iki (2) si.
Ermenistan	20 000 hisse (toplam itibarî değeri 20 000 000 SDR) -Bankanın başlangıçtaki kayıtlı sermaye stokunun yüzde iki (2) si.
Azerbaycan	20 000 hisse (toplam itibarî değeri 20 000 000 SDR) -Bankanın başlangıçtaki kayıtlı sermaye stokunun yüzde iki (2) si.
Bulgaristan	135 000 hisse (toplam itibarî değeri 135 000 000 SDR) -Bankanın başlangıçtaki kayıtlı sermaye stokunun yüzde onüç (13.5) buçuğu.
Gürcistan	20 000 hisse (toplam itibarî değeri 20 000 000 SDR) -Bankanın başlangıçtaki kayıtlı sermaye stokunun yüzde iki (2) si.
Yunanistan	165 000 hisse (toplam itibarî değeri 165 000 000 SDR) Bankanın başlangıçtaki kayıtlı sermaye stokunun yüzde onaltı (16.5) buçuğu.
Moldova	20 000 hisse (toplam itibarî değeri 20 000 000 SDR) -Bankanın başlangıçtaki kayıtlı sermaye stokunun yüzde iki (2) si.

Romanya	135 000 hisse (toplam itibarî değeri 135 000 000 SDR) -Bankanın başlangıçtaki kayıtlı sermaye stokunun yüzde onüç (13.5) buçuğu
Rusya Federasyonu	165 000 hisse (toplam itibarî değeri) 165 000 000 SDR) Bankanın başlangıçtaki kayıtlı sermaye stokunun yüzde onaltı (16.5) buçuğu.
Türkiye	165 000 hisse (toplam itibarî değeri 165 000 000 SDR) Bankanın başlangıçtaki kayıtlı sermaye stokunun yüzde onaltı (16.5) buçuğu.
Ukrayna	135 000 hisse (toplam itibarî 135 000 000 SDR) -Bankanın başlangıçtaki kayıtlı sermaye stokunun yüzde onüç (13.5) buçuğu.

2. Başlangıçtaki kayıtlı sermaye stoku aşağıdaki gibi her üye için çıkartılacak hisselerden oluşacak ve üyeler tarafından taahhüt edilecektir.

(a) Yüzde on (% 10) tamamıyla ödenmiş hisseler olacaktır.

(b) Yüzde yirmi (% 20) taahhüt edilmiş ve 6 ncı Maddenin 3 üncü paragrafında tanımlandığı üzere ödenebilir hisseler olacaktır.

(c) Yüzde yetmiş (% 70) 6 ncı maddenin 4 üncü paragrafında belirtildiği gibi ödenmemiş fakat çağrılabilir hisselerden oluşacaktır.

3. Guvernörler Kurulu beş (5) yılı aşmayan sürelerle Bankanın sermaye stokunu gözden geçirecektir. Kayıtlı sermaye stokunda bir artış yapılması durumunda her üye, aşağıdaki cümleye bağlı kalarak, Guvernörler Kurulunun saptayacağı kayıt ve koşullar çerçevesinde böyle bir artıştan hemen önceki taahhüt edilmiş sermaye stokunun toplam taahhüt edilmiş sermaye stokuna oranı nispetinde ek hisse alımı için talepte bulunabilme hakkından eşit olarak yararlanabilecektir. Her kurucu üye diğer tüm kurucu üyeler kadar Banka sermaye stokuna katkıda bulununcaya kadar diğer kurucu üyelerden daha az taahhütte bulunan her kurucu üyeye herhangi bir artışta diğer kurucular ile eşit pay almasını sağlayacak kadar taahhütte bulunması yönünde bir ayrıcalık verilecektir. Hiçbir üye sermaye stokunda yapılan bir artışa katılmak zorunda değildir.

4. (a) 59 uncu Maddenin 2 nci paragrafında verilen "Son Gün" itibariyle herhangi bir KEİ Katılımcı Ülkesi, 5 inci Maddenin 1 inci paragrafı uyarınca Bankanın başlangıçtaki sermaye stokundan yüklendiği tüm hisseler için taahhütte bulunmazsa, Guvernörler Kurulu Bankanın başlangıçtaki sermaye stokundan taahhüt edilmemiş bu payları, Bankanın kayıtlı sermaye stokundaki artışın sonucu olarak ortaya çıkmış paylar gibi 5 inci Maddenin 3 üncü paragrafı uyarınca taahhüt edilmek üzere diğer üye ülkelere önerebilir.

(b) 5 inci Maddenin 3 üncü paragrafı uyarınca katılma taahhüdü için hisseler teklif edilir ve herhangi bir üye taahhüdün açıldığı günden sonraki bir yıl içinde katılma taahhüdünü yerine getirmez ise, taahhüt edilmeyen hisseler burada 3 üncü paragrafta tanımlanan prosedür ile diğer üyelere taahhüt için önerilecektir.

5. Başlangıç sermaye stoku hisseleri itibarî değer üzerinden ihraç edilecektir. Diğer hisseler de Guvernörler Kurulu özel durumlarda diğer koşullarla çıkartılmasına karar vermedikçe itibarî değer üzerinden ihraç edilecektir.

6. Yeni üyelerin kabulü ve kota paylarının tahsisinde kurucu üyelerin her zaman çoğunluk hisseye sahip olmaları koşulu gözönünde bulundurulacaktır.

MADDE 6

HİSSE TAAHHÜTLERİNİN ÖDENMESİ

1. Her KEİ Katılımcı Ülkesi, 5 inci Maddenin 2 nci paragrafının (a), (b) ve (c) alt paragraflarında tanımlanan kategoriler arasında dağıtılacak, 4 üncü maddenin 2 nci paragrafında belirlenen Bankanın başlangıçtaki kayıtlı sermaye stokunun 5 inci Maddenin 1 inci paragrafında oluşturulmuş KEİ Katılımcı Ülkesinin kotasına eşit veya ondan daha az bir bölümünü temsil eden hisse yüzdelerini taahhüt edecektir.

2. 5 inci Maddenin 2 nci paragrafının (a) alt paragrafında yer alan hisse oranlarına ilişkin ödemeler, 59 uncu Maddenin 3 üncü paragrafında belirtildiği üzere her üyenin Bankaya üye olduğu günden sonra altmış (60) gün içinde yapılacaktır.

3. 5 inci Maddenin 2 nci paragrafının (b) alt paragrafında belirtilen hisse oranlarına ilişkin ödeme, üye tarafından ya bono (promissory note) ya da üye tarafından ihraç edilen diğer yükümlülükler (tahviller) yoluyla gerçekleştirilecektir. Bu tür bonolar veya diğer yükümlülükler devredilemez, faiz getirmeyen nitelikte ve SDR üzerinden olacak ve Bankaya bu Anlaşmanın 61 inci Maddesinde belirtilen yürürlüğe girme gününden 1 yıl sonraki günde başlamak üzere yıllık taksitler halinde 8 eşit taksitte ödenecektir.

4. 5 inci Maddenin 2 nci paragrafının (c) alt paragrafına istinaden Bankanın kayıtlı sermaye stokunun belli bir oranı ile ilgili ödeme, 18 inci Maddenin 1 inci paragrafının (a) alt paragrafı çerçevesinde oluşturulmuş Bankanın yükümlülüklerini karşılamak amacıyla veya Banka faaliyetleri için gerekli olduğu zamanlarda talep olunabilecektir.

5. Her taksit ödemesine aşağıdaki kurallar uygulanacaktır:

(a) Her ödeme, SDR sepetinde yer alan para birimleri ve ilgili üye ülkenin para birimi ile yapılacaktır.

(b) Her üye, yapılacak ödemede kullanılacak para veya para birimleri ve bunların oranlarını belirlemede serbest olacaktır. Her ödemede, ilgili üye ülkenin ulusal para biriminin oranı sözkonusu ödeme miktarının yüzde ellisini (% 50) aşamayacaktır.

(c) Her ulusal paranın değeri, ödemenin sözkonusu olduğu zamanda piyasada mevcut döviz kurunu dikkate alarak, Banka tarafından belirlenecektir. Bu amaçla Banka, ilgili ülkenin yetkilileri ve IMF'e danışabilecektir.

6. 19 uncu Maddede yer alan koşullar dışında, Banka, bu maddeye bağlı olarak herhangi bir ödemenin yerini, Guvernörler Kurulunun açılış toplantısı üzerinden bir (1) ay geçmeden önce belirleyecek, fakat bu belirlemeden önce, böylesi ödemeler Bankanın yeddi-emin (trustee) olarak tayin edeceği EBRD'ye yatırılacaktır.

MADDE 7

SERMAYE STOKU İLE İLGİLİ KOŞULLAR

1. Hisseler hiçbir şekilde rehin (pledged) ve teminat (encumbered) olarak gösterilmeyecek ve bu Anlaşmanın VII nci bölümüne göre Banka hariç olmak üzere devredilmeyecektir.

2. Üyelerin payları üzerindeki yükümlülükleri sermaye paylarının ödenmemiş bölümü ile sınırlandırılacaktır.

3. Hiçbir üye, sadece üyeliği nedeniyle Bankanın borçlarından sorumlu tutulmayacaktır.

MADDE 8

OLAĞAN SERMAYE KAYNAKLARI

Bu Anlaşmada kullanıldığı üzere Bankanın "Olağan Sermaye Kaynakları" aşağıda belirtilenleri kapsayacaktır:

(a) Anlaşmanın 5 inci Maddesine uygun olarak taahhüt edilmiş olan ödenmiş, ödenebilir ve çağrılabilir payları kapsamak üzere, Bankanın kayıtlı sermaye stoku;

(b) Bu Anlaşmanın 6 ncı Maddesinin 4 üncü paragrafı ile düzenlenmiş olan çağrı taahhütlerine uygulanacak olan Anlaşmanın 18 inci Maddesinin 1 inci paragrafının (a) alt-paragrafı ile verilmiş yetkilere dayanılarak Banka tarafından borçlanma ile sağlanmış fonlar;

(c) Borçların veya garantilerin geri ödemesi sonucunda elde edilen fonlar ve bu Maddenin (a) ve (b) alt-paragraflarında belirtilen kaynaklar ile yapılan özsermaye yatırımlarının satışından sağlanan gelirler;

(d) Bu Maddenin (a) ve (b) alt paragraflarında belirtilen kaynaklardan verilen borçlardan ve yapılan öz sermaye yatırımlarından elde edilen gelirler ile garantilerden ve Bankanın Özel Faaliyetlerine bağlı olarak oluşmayan anlaşmalardan sağlanan gelirler; ve

(e) Bu Anlaşmanın 17 nci Maddesinde açıklanan Özel Fonların kaynaklarını oluşturmayan, Banka tarafından sağlanan diğer tüm fon veya gelirleri.

BÖLÜM III

FAALİYETLER

MADDE 9

KAYNAKLARIN KULLANIMI

Bankanın kaynakları ve imkânları sadece, bu Anlaşmanın 1 ve 2 nci Maddelerinde belirtilen amaçların gerçekleştirilmesinde ve fonksiyonların sürdürülmesinde kullanılabilir.

MADDE 10

OLAĞAN VE ÖZEL FAALİYETLER

Bankanın faaliyetleri, bu Anlaşmanın 8 inci Maddesinde açıklanan Olağan Sermaye Kaynakları ile finanse edilen olağan faaliyetler ve Anlaşmanın 17 nci Maddesinde açıklanan Özel Fon Kaynakları ile finanse edilen özel faaliyetlerden oluşacaktır. Bu iki tür faaliyet birleştirilebilir.

MADDE 11

FAALİYETLERİN AYIRIMI

1. Bankanın genel sermaye kaynakları ve özel fon kaynakları her zaman ve her açıdan birbirlerinden ayrı olarak tutulacak, kullanılacak, değerlendirilecek veya yatırıma dönüştürülecektir. Bankanın malî hesap raporu, Bankanın rezervlerini olağan faaliyetlerle birlikte, özel faaliyetlerini ise ayrı olarak gösterecektir.

2. Bankanın Olağan Sermaye Kaynakları hiçbir şart altında borçlandırılmayacak veya Özel Fon kaynaklarının kullanımı ile gerçekleşen faaliyetler veya özel işlemler sonucunda oluşan kayıpları veya borçları ödemek için kullanılmayacaktır.

3. Olağan faaliyetlerle doğrudan ilgili harcamalar Bankanın Olağan Sermaye Kaynaklarından yapılacaktır. Özel Faaliyetlerle doğrudan ilgili harcamalar Özel Fon kaynaklarından yapılacaktır. Anlaşmanın 16 ncı Maddesinin 1 inci paragrafına konu olan diğer tüm harcamalar ise Bankanın belirleyeceği şekilde hesaba kaydedilecektir.

MADDE 12

FAALİYET YÖNTEMLERİ

Banka faaliyetlerini, bu Anlaşmanın 1 ve 2 nci Maddelerinde belirtilen amaç ve işlevlerini gerçekleştirmek üzere aşağıdaki yollardan birini veya tümünü kullanarak yürütecektir:

(a) Ticarî faaliyetleri destekleyerek;

(b) Doğrudan veya çoktaraflı kuruluşlarla, ticarî bankalar ve diğer ilgili kaynaklar ile ko-finansman yoluyla borç vererek veya bunlara katılarak;

(c) Öz sermayeye yatırım yaparak;

(d) Uluslararası malî piyasalardan fon sağlayarak;

(e) Diğer finansman türlerinin uygun olmadığı durumlarda taahhütte bulunarak (underwriting);

(f) Özel Fon kaynaklarının, kaynakların kullanım amaçlarına uygun olarak yerleştirilmesi ile;

(g) İkraz, ikrazlara katılma veya çevre programlarını da içerecek şekilde altyapının geliştirilmesi veya imarı için teknik yardım sağlayarak;

(h) Guvernörler Kurulu kararı ile veya bu Anlaşma ile tamamen dışlanmamış uygun diğer bankacılık faaliyetlerine girerek.

MADDE 13

FİNANSMAN İLE İLGİLİ KOŞULLAR

1. Banka faaliyetlerini yürütürken aşağıdaki koşullara göre hareket edecektir:

(a) Finansmanı ile ilgili olarak ilgi alanlarını korumak;

(b) Sözleşme çerçevesinde alıcı ve garantörün yükümlülüklerini yerine getirmesini gözlemek;

(c) Üye ülke ekonomilerinde tamamlayıcılığı teşvik edecek amaçlar doğrultusunda hareket etmek;

(d) Ekonomik ve sosyal kalkınma ve kazançlı istihdam olanaklarının genişletilmesi yoluyla üye ülkelerdeki halkın refah düzeyini artırmak;

(e) Üye ülkelerdeki hukuk sistemini gözönünde bulundurarak üye ülkelerden satın alma (procurement) hususuna öncelik vermek suretiyle üye ülkelerin bölgesel olarak ekonomik kalkınmalarını teşvik etmek;

(f) Faaliyet gösterilen ülkedeki hukuk sistemi çerçevesinde sözkonusu ülke yetkilileri ile işbirliği yapmak;

2. Banka, üye ülkeler arasında ekonomik işbirliğini kuvvetlendirecek ve geliştirecek bölgesel projelere özel bir önem verecektir.

3. Banka, Guvernörler Kurulunca onaylanan kurallar ve düzenlemelere uygun olarak üye ülkeler arasındaki ve üye ülkelerdeki ticarî faaliyetlere ve projelere finansman sağlayacaktır.

MADDE 14

YEREL KURAL VE DÜZENLEMELERİN UYGULANMASI

Bankanın bölgesel karakteri ve üye ülkelerdeki farklı kanun ve düzenlemelerin ve yasal prosedürün varlığını gözönünde bulundurarak; Banka, bu ülkelerin herhangi birine ve herhangi bir formda sağladığı tüm malî imkânların ulusal kanunlarla korunduğunu ve böylece Bankanın alacak-

larının ve geri ödemelerin engellenemeyeceğini garanti edecektir. Bununla beraber, tüm malî imkânlar Banka tarafından onaylanan kural ve düzenlemelere dayandırılacaktır.

MADDE 15

OLAĞAN FAALİYETLERDEKİ SINIRLAMALAR

1. Bankanın olağan faaliyetleri içinde yer alan geri ödenmemiş krediler, öz sermaye yatırımları ve garantilerin toplam miktarı, Bankanın olağan sermaye kaynakları içerisinde yer alan Bankanın taahhüt edilmiş sermayesi, rezervleri ve kârlarının toplamının % 150'sini aşacak şekilde hiçbir zaman artırılamayacaktır.

2. Öz sermaye yatırımlarının tutarı, genel bir kural olarak Direktörler Kurulunca belirlenecek, ilgili kuruluşun öz sermayenin belirli bir yüzdesini aşmayacaktır. Banka, bu tür yatırımlarda ilgili kuruluşlarda denetim uygulamayacak ve yatırımın yapıldığı kuruluşun idaresinde doğrudan yönetim sorumluluğu üstlenmeyecektir. Ancak, Bankanın herhangi bir yatırımın gerçek temerrüt veya temerrüt tehdidi altında veya yatırımın yapıldığı kuruluşun iflası veya iflas tehdidi altında olması veya Bankanın görüşüne göre yatırımlarını tehlikeye düşüren bir durumun mevcudiyeti halinde Banka menfaatlerini korumak için gerekli gördüğü tedbirleri alabilecek ve haklarını kullanabilecektir.

3. Bankanın öz sermaye yatırımlarında kullandığı miktar, Bankanın eksilmemiş ve taahhüt edilmiş sermayesinin ödenmiş iştirak taahhüt sermayesi, sermaye fazlası ve rezerv toplamından oluşan miktarı hiçbir zaman aşmayacaktır.

MADDE 16

ÖZEL FONLAR

1. Banka, amacına hizmet edecek ve fonksiyonları kapsamında nitelendirilebilecek olan ve bir üye ülke, üye ülkeler grubu ya da üçüncü bir donör tarafından sağlanan Özel Fonların idaresini kabul edebilir. Bu tür Özel Fonların idaresinden kaynaklanan maliyetin tamamı Özel Fondan karşılanacaktır.

2. Banka tarafından kabul edilen Özel Fonlar, Bankanın amaç ve fonksiyonları, bu Anlaşmanın diğer uygulanabilir hükümleri ve bu tür fonlara ilişkin anlaşma veya anlaşmalarla tutarlı olan herhangi bir şekilde ve koşulda kullanılabilir.

3. Her Özel Fon, Direktörler Kurulu tarafından O Fon için kabul edilmiş özel kurallar ve düzenlemeler ile idare edilecektir. Bu kurallar ve düzenlemeler, bu Anlaşmanın koşulları ve Özel Fonların kullanıldığı ülkelerin kanunları ile tutarlı olacaktır.

MADDE 17

ÖZEL FON KAYNAKLARI

"Özel Fon Kaynakları" ifadesi herhangi bir Özel Fonun kaynakları olarak yorumlanacak ve aşağıdakileri içerecektir:

(a) Herhangi bir Özel Fona dahil edilmek üzere Banka tarafından kabul edilen fonlar;

(b) Kredi veya garantilere ilişkin olarak geri ödenen fonlar ve herhangi bir Özel Fonun idaresine ilişkin koşullar ve yönetmelikler çerçevesinde anılan Özel Fonun kaynaklarından finanse edilen öz sermaye yatırımlarından sözkonusu Fona sağlanan gelirler ve

(c) Özel Fon kaynakları ile yapılan yatırımdan elde edilen gelir.

BÖLÜM IV

BORÇLANMA VE DİĞER YETKİLER

MADDE 18

GENEL YETKİLER

1. Banka, bu Anlaşmanın diğer bölümlerinde belirtilen yetkilerine ilaveten aşağıdaki yetkilere de sahip olacaktır:

(a) Üye ülkelerden veya başka yerlerden aşağıdaki koşulların sağlanması kaydı ile borçlanma:

(i) Herhangi bir üye ülke topraklarında yükümlülük altına girmeden sözkonusu üye ülkenin onayının alınması; ve

(ii) Bankanın yükümlülüklerinin bir üye ülkenin para birimi üzerinden değerlendirilmesi durumunda, Bankanın o üye ülkenin onayını alması;

(b) Faaliyetleri için gerekli olmayan fonları yatırıma ve mevduata ayırma;

(c) Bankanın ikincil piyasaya ihraç veya garanti ettiği veya yatırım yaptığı menkul kıymetleri alıp satabilme;

(d) Satışını kolaylaştırmak amacıyla yatırım yaptığı menkul kıymetleri garanti etme;

(e) Herhangi bir kuruluş tarafından Bankanın amaç ve fonksiyonları ile tutarlı olan amaçlar için ihraç edilen menkul kıymetleri taahhüt etme veya taahhüde katılma;

(f) Amacına hizmet eden ve fonksiyonları kapsamına giren teknik danışmanlık ve yardımda bulunma;

(g) Bu Anlaşmanın koşulları ile tutarlı olan amaç ve fonksiyonlarının geliştirilmesi için gerekli veya uygun olan kural ve düzenlemeleri benimseme ve bu konuda yetki kullanma.

2. Banka tarafından ihraç veya garanti edilen her menkul kıymetin üzerinde, hiç bir hükümet veya üyenin yükümlülük taşımadığını belirten bir ifade yer alacaktır.

BÖLÜM V

PARA BİRİMLERİ

MADDE 19

PARA BİRİMLERİNİN DÖNÜŞÜMÜ VE KULLANIMI

1. Üye ülkelerin ulusla para birimleri 6 ncı maddenin 5 inci paragrafının (b) alt paragrafına istinaden, aşağıdaki kurallar çerçevesinde sermaye ödemesinde kullanılabilecektir :

(a) Bir üyenin ulusal para biriminin değeri, Banka tarafından piyasada geçerli olan kurlar kullanılmak suretiyle hesaplanacaktır. Bu amaçla, Banka ilgili ülkenin yetkililerine ve IMF'e danışabilecektir.

(b) İlgili üye ülkenin Merkez Bankası nezdinde Banka adına yıllık SDR faiz oranına eşdeğerde faiz ihtiva eden bir Sermaye Mevduat Hesabı açılacaktır. İlgili ülke tarafından ulusal parası cinsinden yapılacak tüm sermaye taahhüt ödemeleri Sermaye Mevduat Hesabına yapılacaktır.

(c) Sermaye Mevduat Hesabının bakiyesi, faiz tahakkuk ettikten sonra, üye ülkenin söz konusu para biriminin SDR karşısındaki yıllık kur değişimini yansıtacak şekilde yıllık bir değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Söz konusu hesapta bu değerlendirmeyle SDR cinsinden bir açık oluşursa, üye ülke söz konusu hesabı SDR cinsinden dengeleyebilmek için ulusal parası cinsinden ek mikta-

rı yatıracaktır. Bu değerlendirme ile, hesapta SDR cinsinden bir fazla oluşursa, Banka, hesabı SDR cinsinden dengelemek için ilgili üye ülkeye bu hesaptan kullanım yaptıracaktır. Direktörler Kurulu, tüm üye ülkeler için aynı formda, bu alt paragrafın koşullarının yürütülmesi için zaman çizelgesi ve gerekli prosedürü oluşturacak uygun kural ve düzenlemeleri kabul edecektir.

(d) Her üye ülke, Banka tarafından bu ülkeye yapılacak her ödeme için kendi ulusal parasını ödeme aracı olarak kabul edecektir.

2. Bir üye ülkenin onay veya kabul belgelerinde, Bankanın söz konusu üye ülkenin ulusal para birimi üzerinden ve ülke sınırları içinde gerçekleştirdiği işlemlere kısıtlama koyabileceğini belirten bir deklarasyon vermemesi halinde, Banka, üye ülke sınırları içinde o ülkenin ulusal para birimi ve yabancı para birimleri üzerinden herhangi bir ticarî ve finansal işlem gerçekleştirebilecek ve ulusal malî kurumlara veya diğer bir kuruma uygulananların lehte olanından daha fazla kısıtlamaya tabi tutulmayacaktır. Bankanın faaliyetleri gereği üye ülkenin ulusal para birimi, bu ülkede faaliyet gösteren diğer yerli ve yabancı malî kuruluşlara sağlanandan daha az elverişli olmayan koşullarda, konvertibl bir para birimine çevrilebilmek için söz konusu üye ülkedeki döviz piyasalarından ve diğer imkânlarından yararlanması engellenmeyecektir.

3. Bankanın üye ülkenin para birimi üzerinden yaptığı işlemlere ilişkin olarak doğabilecek sorunları gidermek ve Bankanın faaliyetlerinin aksatılmadan sürdürülmesi amacıyla Banka ve ilgili üye ülkenin yetkilileri arasında konsültasyon yapılması söz konusu olabilecektir.

4. İkinci paragrafa istinaden, bir üye ülkenin Bankanın söz konusu ülkenin para birimi ile gerçekleştireceği işlemlere aşırı kısıtlama getirmesi halinde, 6 ncı maddeye istinaden Bankanın Direktörler Kurulu söz konusu para birimi üzerinden yapılacak ödemeleri kabul etmeme hakkına sahiptir. Kısıtlamalar devam ettiği süre içinde bu tür ödemelerin SDR kompozisyonu kapsamında yer alan herhangi bir para cinsinden yapılması gerekmektedir.

MADDE 20

İŞLEMLERİN İSİMLENDİRİLMESİ

Bankanın yabancı paralarla yapacağı işler, SDR'ı oluşturan paralar ile isimlendirilecek ve ödenecektir. Bankaya yabancı para birimleri ile olan tüm yükümlülükler Banka tarafından kabul edilebilir konvertibl bir para ile ödenecektir. Bankanın ulusal paralarla yapacağı işler, ilgili üye ülkenin para birimi ile isimlendirilecektir. Bu işlemlerin getiri oranı, uluslararası malî piyasalarda yapılan benzer işlemlerinkinden az olmayacaktır.

BÖLÜM VI

TEŞKİLATLANMA VE YÖNETİM

MADDE 21

ORGANİZASYON YAPISI

Bankanın Guvernörler Kurulu, Direktörler Kurulu, bir başkanı, bir veya daha fazla başkan yardımcısı ve gerekli görülen sayıda diğer memur ve görevlileri olacaktır.

MADDE 22

GUVERNÖRLER KURULU : TERKİP ŞEKLİ

1. Her üye ülke, Guvernörler Kurulunda temsil edilecek ve bir Guvernör ve Guvernör Vekili atayacaktır. Diğer üyelerin temsili, üyeliğe kabulü ile birlikte Guvernörler Kurulu tarafından kararlaştırılacaktır. Her Guvernör ve Vekili kendisini atayan üyenin istekleri doğrultusunda hizmet ve-

recektir. Hiç bir vekil, asıl Guvernörün yokluğu dışında, oy kullanamayacaktır. Kurul, her yıllık toplantıda kendi içinden bir başkan tayin edecek ve kurulun gelecek yıllık toplantısında müteakip başkan seçilinceye kadar görevde bulunacaktır.

2. Guvernörler ve vekilleri Bankadan maaş almaksızın görevlerini yürüteceklerdir.

MADDE 23

GUVERNÖRLER KURULU : YETKİLERİ

1. Bankanın bütün yetkileri Guvernörler Kurulunda olacaktır.

2. Guvernörler Kurulu, aşağıda belirtilen yetkiler dışında yetkilerinin bir kısmını veya tamamını Direktörler Kuruluna aktarabilir :

(a) Bu Anlaşmayı değiştirme;

(b) Bankanın kayıtlı sermaye stokunu azaltıp artırma;

(c) Direktörler Kurulunun talebi üzerine, bu Anlaşmanın yorumlanması veya uygulanmasına ilişkin itirazları karara bağlama;

(d) Diğer Uluslararası Kuruluşlar ile işbirliği için yapılacak genel anlaşmaları sonuçlandırma yetkisi,

(e) Banka Başkanını atama;

(f) Direktörler ve vekillerinin alacakları ücret ile birlikte başkanın maaşı ile hizmet sözleşmesine ilişkin koşulların belirlenmesi;

(g) Denetleme Kurulunun raporunu inceledikten sonra, genel bilanço ve kâr - zarar vaziyetlerini onaylama;

(h) Yeni üyeleri kabul etme ve kabul koşullarını belirleme;

(i) Üyeliğin askıya alınması;

(j) Bankanın rezervleri ve Bankanın net gelirinin ve sermaye fazlasının dağıtımı;

(k) Bankanın faaliyetlerini sona erdirmeye ve aktiflerinin paylaştırılmasına karar vermek;

(l) Bu Anlaşmada açıkça Guvernörler Kuruluna verilen diğer özel yetkiler veya Direktörler Kurulu tarafından bu yetkilere istinaden ele alınan diğer konularda yetkileri kullanmak.

3. Guvernörler Kurulu bu maddenin 2 nci paragrafı veya Anlaşmanın diğre yerlerinde Direktörler Kuruluna verilen herhangi bir husus üzerinde tam yetki kullanma gücünü elinde bulunduracaktır.

MADDE 24

GUVERNÖRLER KURULU : USUL

1. Guvernörler Kurulu, yıllık toplantı yapacak ve Guvernörler Kurulu veya Direktörler Kurulunun çağrısı üzerine başka toplantıları da gerçekleştirecektir. Guvernörler Kurulu toplantısı en az 4 üyenin veya üyelerin toplam oy gücünün asgarî dörtte birini (1/4) temsil eden üyelerin talebi üzerine Direktörler Kurulunun çağrısı ile gerçekleştirilir.

2. Herhangi bir Guvernörler Kurulu toplantısı için Guvernörlerin üçte ikisinin (2/3) katılımı gerekli olup, bu çoğunluğun üyelerin toplam oy gücünün en az üçte ikisini (2/3) temsil etmesi gerekecektir.

3. 23 üncü maddenin 2 nci paragrafının (a), (h), (i) ve (k) alt paragraflarında yer alan konularla ilgili kararlar, bir Guvernör tarafından herhangi bir itirazın olmaması ve bir üyenin üyeliğinin durdurulması kararının ilgili ülkece atanan Guvernör tarafından itirazın olmasına rağmen gerçekleşeceği durumlar dışında, bu Guvernör tarafından söz konusu karara engel teşkil edebileceği düşünülen bir mekanizma ("consensus" olarak adlandırılır) ile Guvernörler Kurulunca alınacaktır.

4. Guvernörler Kurulu bir yönetmelik ile Direktörler Kurulunun, ileride uygun görüldüğünde Guvernörler Kurulunun toplantıya çağrılmasına gerek kalmaksızın belli bir konu üzerinde oylama yapılmasını talep edebileceği bir usul oluşturabilir.

5. Guvernörler Kurulu ve Direktörler Kurulu, yetkileri olduğu sürece, Bankanın faaliyetlerini yürütmek için gerekli olduğu takdirde alt komiteler oluşturabilir.

MADDE 25

DİREKTÖRLER KURULU : TERTİP ŞEKLİ

1. Guvernörler Kurulu, her üye ülke bir Direktör atamak kaydıyla Direktörlerin sayısını belirleyecektir.

2. Direktörler, Guvernörler Kurulu üyesi olmayacak ve ekonomik ve malî konularda yüksek derecede ehliyetli kişiler olacaktır.

3. Guvernörler Kurulu, Bankanın üye sayısında meydana gelen değişiklikleri göz önünde bulundurarak, gerektiğinde Direktörler Kurulunun kompozisyonunu yeniden düzenleyecek veya üye sayısını artırabilecek veya azaltabilecektir.

4. Her üye ülke, Direktör mevcut olmadığı durumlarda tam yetki ile Direktörün yerine vekâlet edebilecek bir Direktör vekili atayacaktır. Direktör Vekili Direktörler Kurulu toplantılarına katılabilmekle birlikte ancak asıl Direktöre vekâlet ettiği durumlarda oy kullanabilir.

5. Direktörler üç (3) yıllık bir dönem için görevde kalacak ve yeniden atanabilecektir. Bunlar görevlerini yerlerine yenileri atanıncaya kadar sürdüreceklerdir. Direktör kadrolarından herhangi birinin, görev süresinin bitiminden doksan (90) gün önce boş kalması halinde önceki Direktörü atayan üye tarafından geriye kalan süre için yeni bir Direktör atanacak veya seçilecektir. Kadronun boş kaldığı sürece, önceki Direktörün vekili önceki Direktörün sahip olduğu yetkileri kullanacaktır.

6. Direktörler ve Direktör Vekillerinin Bankanın merkezinin bulunduğu yerde ikâmet etmeleri gerekmeyecek ve Bankanın tam zamanlı personeli olarak kabul edilmeyecek, fakat katıldıkları her Direktörler Kurulu toplantısı için Bankadan ücret alacaklardır.

MADDE 26

DİREKTÖRLER KURULU : YETKİLERİ

23 üncü maddede sayılan koşullar çerçevesinde, Direktörler Kurulu, Bankanın genel faaliyetlerinden sorumlu olacak ve bu amaç için, bu Anlaşma çerçevesinde açıkça verilen yetkilere ilaveten, özellikle aşağıda belirtilen yetkiler olmak üzere Guvernörler Kurulu tarafından verilen yetkileri de kullanabilecektir :

(a) Guvernörler Kurulununun işlerini hazırlamak,

(b) Guvernörler Kurulunun genel direktifleri ile uyumlu olacak şekilde Banka ile ilgili işler ve faaliyetlere ilişkin kararlar almak;

(c) Her yıllık toplantıda Guvernörler Kurulunca onaylanmak üzere her malî yıla ilişkin hesapları sunmak,

(d) Bankanın bütçesini onaylamak.

MADDE 27

DİREKTÖRLER KURULU : USUL

1. Direktörler Kurulu, Banka ile ilgili işlerin gerektirdiği sıklıkta toplanacaktır. Direktörlerin ücretleri, seyahat ve iaşe ve ibade harcamaları Banka tarafından karşılanacaktır.

2. Direktörler Kurulunun herhangi bir toplantısı, Direktörlerin çoğunluğunun katılımı ile gerçekleştirilebilecek, ancak bu tür çoğunluğun üyelerin toplam oy gücünün asgarî üçte ikisini temsil etmesi gerekecektir.

3. Direktörler Kurulunun kural ve usulleri Guvernörler Kurulu tarafından onaylanacaktır.

MADDE 28

OYLAMA

1. Bir sanraki cümledeki koşullar saklı kalmak kaydıyla, her Guvernör (veya onun yerine vekâlet eden Guvernör Vekili) ve her Direktörün (veya onun yerine vekâlet eden Direktör Vekili) oy gücünü de içerecek şekilde, her üyenin oy gücü, Banka sermaye stokunda o üyenin taahhüt edilmiş payı toplamına eşit olacaktır. Herhangi bir üyenin işbu Anlaşmanın 6 ncı maddesinde belirtilen taahhüt edilmiş sermaye hisselerine ilişkin yükümlülükleri çerçevesinde bu tutardan herhangi bir ödemede bulunmaması halinde, söz konusu üye kendisinin işbu Anlaşmanın 6 ncı maddesinde belirtilen taahhüt edilmiş hisseleri ile ilgili yükümlülükleri doğrultusunda vadesi gelen ancak ödenmemiş olan kısmına tekabül eden oy gücünün oranı kadar oy kullanma hakkından bu temerrüt hali devam ettiği sürece yoksun olacaktır.

2. Guvernörler Kurulunda veya Direktörler Kurulunda yapılacak oylamalarda her Guvernör veya Direktör temsil ettiği üyenin sahip olduğu oranda oy kullanabilecektir. Bu Anlaşmada açıkça aksi belirtilmediği takdirde, Guvernörler Kuruluna aktarılan bütün konular oy kullanan üyelerin çoğunluk oyu ile kararlaştırılacaktır.

3. Bu Anlaşmada başka türlü öngörülmedikçe ve oy kullanan üyelerin toplam oy gücünün üçte ikisinden (2/3) az olmayan bir çoğunlukta alınan genel politikaya ilişkin kararlar dışında kalan, Direktörler Kurulunca karara bağlanan diğer bütün durumlarda oy kullanan üyelerin çoğunluk oyu ile karar alınacaktır.

MADDE 29

YÖNETİM : BAŞKAN

1. Guvernörler Kurulu, üyelerin toplam oy gücünün çoğunluğunu temsil eden Guvernörlerin basit oy çokluğu ile Bankanın Başkanını atayacaktır. Başkan, üye ülke vatandaşı olacaktır. Başkan görevi süresince Guvernörlük veya Direktörlük yapamayacak veya vekil olamayacaktır.

2. Başkanın görev süresi dört (4) yıl olacaktır. Guvernörler Kurulunun alacağı bir karar ile Başkanın görevine son verilebilecek ve bu durumda Guvernörler Kurulu, 29 uncu maddenin, 1 inci paragrafı uyarınca dört (4) yıl için yeni bir Başkan atayacaktır. Guvernörler Kurulu aksine karar vermedikçe yeni Başkan atanıncaya kadar eskisi görevine devam edecektir.

3. Başkan, Direktörler Kurulunun başkanı olacaktır. Başkan, oyların eşitliği durumunda Direktörler Kurulunda kararın alınmasına etkisi olacak "ayrıcalıklı oy" dışında oy kullanamayacaktır. Başkan, Guvernörler Kurulunun toplantılarına katılabilecek ancak oy kullanmayacaktır.

4. Başkan, Bankanın en üst idarî amiri olarak Bankanın hukukî temsilcisi olacak ve Direktörler Kurulunun görüşleri çerçevesinde Bankanın mevcut işlerini yönetecektir. Başkan, bu Anlaşma-

nın 30 uncu maddesindeki koşullara uygun olarak teşkilattan, Direktörler Kurulunca kabul edilen yönetmelikler uyarınca, memurların ve personelin atanma ve görevlerine son verilmesinden sorumlu olacaktır.

5. Başkan, memur ve personel ataması yaparken, en yüksek verimlilik ve teknik yeterlilik standartlarının temin edilmesi kaydıyla, üye ülke vatandaşları tercih edilmek suretiyle geniş bir coğrafî bölge içinden seçim yapılması hususunu dikkate alacaktır.

MADDE 30

YÖNETİM : BAŞKAN YARDIMCISI (LARI)

1. Başkanın tavsiyesi üzerine, Direktörler Kurulunca bir veya birden fazla başkan yardımcısı atanabilir: Başkan yardımcıları, Direktörler Kurulunca saptanmış süre için, kendisine Direktörler Kurulunca tanınmış yetkilerle, Banka Yönetimi içinde kendisine verilmiş olan görevleri yerine getirecektir. Başkanın tayin edeceği Başkan Yardımcısı, Başkanın bulunmadığı veya görev yapmadığı zamanlarda Başkanın yetkisini kullanacak ve onun görevlerini yerine getirecektir. Bir başkan yardımcısı, görevi süresince Guvernör, Direktör (veya herhangi birinin vekili) olamayacaktır.

2. Bir başkan yardımcısı, Direktörler Kurulu toplantılarına katılabilir, fakat bu toplantılarda oy kullanamaz.

MADDE 31

BANKANIN ULUSLARARASI NİTELİĞİ VE
SİYASÎ FAALİYETLERİNİN YASAKLANMASI

1. Banka, amaçlarını ve fonksiyonlarını herhangi bir şekilde kısıtlayacak, çarpıtacak veya değiştirecek tarzdaki kredi veya yardımları kabul etmeyecektir.

2. Banka, Banka Başkanı, Başkan Yardımcısı (ları), Direktörler, memurlar ve görevliler, alacakları tüm kararlarda yalnızca, Bankanın bu Anlaşmada belirtilmiş olan amaç, fonksiyon ve faaliyetlerini göz önünde bulunduracaklardır. Yapacakları bu değerlendirmeler Bankanın amaç ve işlevlerine ulaşmaya yönelik ve tarafsız olarak yapılacaktır.

3. Başkan, Başkan Yardımcısı (ları), memur ve görevliler görevlerini yaparken tamamen Bankaya karşı sorumlu olup, başka hiç bir yere bağımlı olmayacaktır. Bankanın her üyesi, bu görevinin uluslararası özelliğine ve siyasî olmayan niteliğine saygı gösterecek ve görevlerini icra ederken bu sorumluluklarını kötüye kullanmaktan sakınacaktır.

MADDE 32

BANKANIN MERKEZİ

1. Bankanın merkezi Yunanistan'ın Selanik şehrinde bulunacaktır.

2. Banka, Guvernörler Kurulunun onayı ile Banka ve üye ülkeler ile proje ve ticarî faaliyetlerle ilgili olarak, haberleşmede yardım ve bilgi toplama amacıyla başka yerlerde temsilcilik büroları açabilecektir.

3. Banka, bilgi alışverişi için veya Guvernörler Kurulunun onayı ile bu Anlaşmaya uygun diğer amaçlar çerçevesinde diğer kuruluşlarla çeşitli düzenlemelere girebilecektir.

MADDE 33

MALÎ YIL

Bankanın malî yılı takvim yılı olacaktır.

MADDE 34

HABERLEŞME KANALLARI, EMANETÇİLER (DEPOZİTÖRLER)

1. Her üye, bu Anlaşmaya ilişkin olarak çıkabilecek herhangi bir konuda Bankanın temas edebileceği resmî bir kuruluş belirleyecektir.

2. Her üye kendi Merkez Bankasını, ya da Banka ile üzerinde mutabakata vardığı benzer bir kuruluşu, Bankanın üye ülke parası cinsinden nakit mevcudunu ve diğer varlıklarını nezdinde tutmak üzere görevlendirecektir.

MADDE 35

DENETİMCİLER VE RAPORLAR

1. Direktörler Kurulunun tavsiyesi ve Guvernörler Kurulunun onayı ile, uluslararası alanda kabul görmüş deneyimli denetimciler Banka ile ilgili işlemleri denetlemek, Direktörler Kurulunda kararlaştırılmak üzere periyodik olarak Direktörler Kuruluna rapor vermek için Direktörler Kurulunca onaylanan şart ve koşullarda yenilenebilecek şekilde bir yıllığına atanacaklardır.

2. Banka, üyelerine, üye ülke hükümetlerine ve KEİ Uluslararası Sekreteryasına Özel Fonların işleyişi ile ilgili ayrı bir bildirim olmak kaydıyla, Banka denetlenmiş hesaplarını gösteren yıllık bir rapor gönderecek ve bu raporları yayınlayacaktır. Banka, ayrıca, üyelerine ve KEİ Uluslararası Sekreteryasına üç aylık bazda Banka faaliyetlerini gösteren kâr - zarar tablosu ile Bankanın malî durumunu gösteren özet bir bildirim gönderecektir.

3. Banka, ayrıca, amaç ve işlevleri ile ilgili olarak gerekli görüldüğüne başka raporlar da yayınlayabilecektir. Bu raporlar üyelere, üye ülke hükümetlerine ve KEİ Uluslararası Sekreteryasına gönderilecektir.

MADDE 36

NET GELİRİN TAHSİSİ

Guvernörler Kurulu, Bankanın net gelir ve kârının hiç bir bölümünün Bankanın genel rezervleri, ödenmiş, ödenmemiş fakat ödenebilir ve ödenmemiş fakat çağrılabilir sermayeyi de içeren taahhüt edilmiş sermayenin % 10'na ulaşıncaya kadar, kâr yoluyla üyelere ödenmiş hisselere dayanarak dağıtılmayacağı da göz önünde bulundurularak, Bankanın olağan sermaye kaynaklarından gelen net gelirin veya sermaye fazlasının ne kadarının rezervlere ayrılacağını yıllık olarak belirleyecektir.

BÖLÜM VII

ÜYELİKTEN ÇEKİLME VE BANKA FAALİYETLERİNİN SONA ERDİRİLMESİ

MADDE 37

ÜYELİKTEN ÇEKİLME

1. Her üye, Bankanın merkezine yazılı olarak vereceği bir bildirim ile her zaman üyelikten çekilebilir.

2. Üyenin çekilme talebi, bildiriminde belirttiği tarihte fakat Bankanın bu bildirimi aldığı tarihten itibaren, en az 6 ay sonra geçerli olacaktır. Ancak, çekilme talebinin kesin olarak geçerli hale gelmesinden önce, üye, Bankaya yazılı olarak başvurarak çekilme talebini her zaman iptal edebilir.

MADDE 38

ÜYELİĞİN DURDURULMASI

1. Eğer bir üye Bankaya karşı olan yükümlülüklerini yerine getiremezse, Banka, üyenin üyeliğinin durdurulması yönünde karar alabilir. Üyeliğin durdurulması Guvernörler Kurulunun kararı ile yapılacaktır. Üyeliğin durdurulmasından sonra bir yıl içinde, Guvernörler Kurulu kararını gözden geçirecek ve üyenin iyi hali göz önünde bulundurulmak kaydıyla ya üyelik yenilenecek ya da söz konusu üyenin Bankadaki üyeliği iptal edilecektir.

2. Üyeliği durdurulmuş üye, üyelikten çekilme hakkı dışında bu Anlaşma çerçevesinde hiç bir hakkını kullanamayacak ancak, tüm yükümlülükleri devam edecektir.

MADDE 39

ÜYELİĞİN SONA ERMESİYLE HESAPLARIN TASFİYESİ

1. Bir üyenin üyeliğinin sona ermesini takiben, üyenin Bankaya karşı olan mevcut yükümlülükleri o gün itibariyle devam edecektir. Söz konusu üyenin, üyeliğin sona ermesinden önce aktedilen kredi, öz sermaye yatırımı veya garantilerden dolayı doğabilecek muhtemel yükümlülükleri de devam edecektir; ancak söz konusu üye bu tarihten sonra Banka ile yapılan kredi veya garanti anlaşmalarından dolayı ortaya çıkabilecek yükümlülüklerden sorumlu olmayacak ve Bankanın geliri veya masraflarını paymaşmayacaktır.

2. Bir üyenin üyelik statüsü sona erdiği zaman, Banka üye ile hesapların tasfiye prosedürünün bir bölümü olarak, bu maddenin 3 üncü ve 4 üncü paragrafları doğrultusunda bu üyenin hisselerini satın almak için gerekli düzenlemeleri yapacaktır. Bu amaçla, söz konusu hisselerin geri alım fiyatı, üyeliğin sona erdiği tarihte Bankanın hesaplarında gösterilen değer olacaktır.

3. Bu madde kapsamında, Banka tarafından geri satın alınacak hisselere ilişkin ödemeler aşağıda belirtilen koşullara tabi olacaktır :

(a) Bir ülkenin Merkez Bankası veya diğer ajan kuruluşları veya siyasî alt kurumlarının Banka'ya olan yükümlülüklerinin devam etmesi halinde, sözkonusu ülkeye hisseleri karşılığı ödenmesi gereken tutarlar bloke edilecektir. Böyle bir ülkeye ödenecek tutar, Banka'nın isteği ile vadesi gelen herhangi bir yükümlülükle denkleştirilebilir.

(b) Üyenin hisseleri ile ilgili geri satın alma fiyatının (Bu maddenin 2 nci paragrafı uyarınca), üyenin Banka'ya olan toplam yükümlülüklerini aşan kısmına eşit olan net miktar, stok sertifikalarının teslimi durumunda Banka tarafından belirlenmek kaydıyla beş (5) yılı geçmeyecek bir süre içerisinde ödenecektir.

(c) Ödemeler, Banka'nın malî durumunu göz önünde bulundurmak kaydıyla SDR sepetinde yer alan para birimleri ve üye ülke paraları ile yapılacaktır.

(d) Eğer Banka, bir üyenin üyeliğinin sona erdiği tarihte geri ödenmemiş garanti veya krediler nedeniyle zarara uğrarsa ve bu zararların tutarı, bu tür zararlar için o tarihte ayrılmış bulunan rezervlerin tutarını aşmışsa, o üye, Banka'nın talebi üzerine hisselerin geri alınma fiyatı saptanırken sözkonusu zarar göz önüne alınmış olsaydı, geri alım fiyatından yapılacak indirim tutarı kadar bir meblağı geri ödeyecektir.

4. Bir ülkenin üyeliğinin sona ermesini izleyen 6 ay içinde, Banka bu Anlaşma'nın 41 inci Maddesi uyarınca faaliyetlerini sona erdirdiği takdirde, ilgili üyenin hakları bu Anlaşma'nın 41, 42

ve 43 Maddeleri çerçevesinde belirlenecektir. Sözkonusu maddeler gereği, bu üyenin üyeliği devam edecek, ancak oy hakkı bulunmayacaktır.

MADDE 40

FAALİYETLERİN GEÇİCİ OLARAK DURDURULMASI

Acil durumlarda, Direktörler Kurulu, üyelerin toplam oy gücünün üçte ikisinden (2/3) az olmayacak bir çoğunluk kararıyla, Guvernörler Kurulu'na daha fazla inceleme ve değerlendirme olanağı sağlamak amacıyla, yeni taahhütlere ilişkin işlemleri geçici olarak durdurabilir.

MADDE 41

FAALİYETLERİN SONA ERDİRİLMESİ

1. Guvernörler Kurulu'nun Banka faaliyetlerini sona erdirme kararı alması durumunda Banka derhal, varlıklarının düzenli olarak realizasyonu, muhafazası ve korunması ile tasfiyesi taahhütlerinin yerine getirilmesi dışındaki tüm faaliyetlerini durduracaktır.

2. Bu yükümlülüklerin ve varlıkların dağıtımının sona ermesine kadar Banka, mevcudiyetini devam ettirecek ve Banka'nın ve üyelerin tüm karşılıklı hakları ve yükümlülükleri devam edecektir.

MADDE 42

ÜYELİKLERİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ VE TALEPLERİN ÖDENMESİ

1. Banka'nın faaliyetlerini sona erdirmesi durumunda, alacaklıların muhtemel talepleri de dahil olmak üzere, tüm talepleri ödeninceye kadar, üyelerin Banka'nın sermaye stokuna ödenmemiş katılma taahhütlerinden doğan yükümlülükleri devam edecektir.

2. Doğrudan alacaklı olan kreditörlere yapılacak ödemeler, öncelikle Banka'nın aktiflerinden daha sonra Banka'nın taahhüt edilmiş fakat ödenmemiş sermaye alacaklarından yapılacaktır. Doğrudan alacaklı olan kreditörlere herhangi bir ödeme yapılmadan önce, Direktörler Kurulu, doğrudan veya muhtemel alacaklılara yapılacak ödemelerin eşit bir oranda olmasını sağlayacak düzenlemeleri gerçekleştirecektir.

MADDE 43

VARLIKLARIN DAĞITIMI

1. Tüm alacaklılara karşı olan yükümlülükler ödeninceye veya bu yükümlülüklere karşılık temin edilinceye kadar üyelere, Banka'nın sermaye stokuna olan katılma taahhütleri karşılığında varlıklardan dağıtım yapılamaz. Böylesi bir dağıtımın Guvernörler Kurulu tarafından onaylanması gerekir.

2. Banka varlıklarının üyelere dağıtımı, her üyenin elinde bulundurduğu sermaye stoku ile orantılı olacak ve bu dağıtım Banka tarafından depozitörlere öncelik verilerek ve adil ve eşit sayılan zamanlarda ve koşullarda yapılacaktır. Banka varlıklarından dağıtılacak payların varlıkların çeşitleri bakımından, tek türde olması zorunlu değildir. Hiçbir üye, Banka'ya karşı tüm taahhütlerini yerine getirmedikçe, varlıkların bu tür dağıtımından pay almaya hak kazanamayacaktır.

3. Bu Madde çerçevesinde yapılacak dağıtımdan payını alacak olan üye, bu varlıklarla ilgili olarak Banka'nın bu dağıtımından önce sahip olduğu haklara sahip olacaktır.

BÖLÜM VIII

STATÜ, DOKUNULMAZLIKLAR, MUAFİYETLER VE İMTİYAZLAR

MADDE 44

HUKUKİ STATÜ

Banka, bağımsız bir uluslararası kuruluş olarak tüzelkişiliğinin yanı sıra aşağıdaki hususlarda da tam yetkili olacaktır :

(a) sözleşme yapmak,

(b) menkul ve gayrimenkul alım-satımı yapmak, ve

(c) kanuni takibat yapmak.

MADDE 45

KANUNİ TAKİBATLARDAN MUAFİYET

1. Banka, borçlanma, yükümlülüklerin garantisi veya menkul kıymet alım-satımı gibi kendi yetkilerinin kullanılmasından kaynaklanan ve Banka'nın Merkezi'nin bulunduğu KEİ iştirakçi ülkesinin sınırları içinde veya Banka'nın adli tebligatları kabul amacıyla bir ajan tayin etmiş olduğu veya menkul kıymet ihraç veya garanti etmiş olduğu diğer bir ülkenin sınırları içerisinde, yargı yetkisine sahip bir mahkemede kendisine karşı açılacak davalar dışında, her türlü kanuni takibattan muaf olacaktır.

2. Bu Madde'nin 1 inci paragrafında belirtilen hüküm ve koşullar saklı kalmak koşuluyla, hiçbir üye veya bir üyenin kurum veya kuruluşu veya bir üye veya üyenin kurum veya kuruluşu adına doğrudan veya dolayısıyla hareket eden hiçbir şahıs veya kuruluş Banka aleyhine dava açamaz. Üyeler bu Anlaşma'da, Banka'nın İç Tüzük ve Yönetmelikleri veya Banka ile yaptıkları sözleşmelerde belirtilen şekillerde Banka ile aralarındaki anlaşmazlıkları çözümleyebilir.

3. Nerede ve kimin elinde bulunursa bulunsun Banka'ya nihai yasal kararın bildirilmesinden önce Banka'nın mülkü ve aktifleri her türlü haciz işlemlerinden muaf olacaktır.

MADDE 46

AKTİFLERİN MUAFİYETİ

1. Nerede ve kimin elinde bulunursa bulunsun Banka'nın mülkü ve aktifleri her türlü araştırma, talep, el koyma veya kamulaştırmadan veya benzer şekildeki işlemlerden veya idari veya kanuni (adli) işlem ile kapatılmaktan muaf olacaktır.

2. Banka, adaletten kaçanlara, suçluların iadesine ilişkin kurallara tabi kişilere, kanuni hizmetlerden veya adli muamelelerden kaçan kişilere sığınak olmaktan kaçınacaktır.

MADDE 47

ARŞİVLERİN MUAFİYETİ

Banka arşivi ve genel olarak Banka'ya ait olan her konudaki bilgi, dokümanlar veya teçhizat nerede bulunursa bulunsun dokunulmazlığa sahiptir.

MADDE 48

VARLIKLARIN SINIRLAMALARDAN BAĞIMSIZ OLMASI

Banka'nın amaç ve fonksiyonlarını en etkin bir biçimde yerine getirebilmesi amacıyla ve bu Anlaşma'nın hüküm ve koşullarına bağlı kalmak kaydıyla, Banka'nın bütün mülkü ve aktifleri kısıtlamalardan, yönetmeliklerden, kontrollerden ve moratoryumlardan muaf olacaktır.

MADDE 49

HABERLEŞME İMTİYAZLARI

Üye ülkeler, Banka'nın resmi haberleşmesine en az diğer uluslararası kuruluşlarla haberleşmelerine verdikleri önemi vereceklerdir.

MADDE 50

BANKA PERSONELİNİN MUAFİYETLERİ VE İMTİYAZLARI

Banka'daki tüm Guvernörler, Direktörler bunların vekilleri, memurlar ve görevliler ile Banka adına görev yapan uzmanlar, resmi görevleri çerçevesinde icra ettikleri faaliyetleri nedeniyle yapılacak kanuni takibattan, Banka bu hakkından vazgeçmedikçe, muaf olacaklar ve bütün resmi kâğıt ve belgeleri için dokunulmazlıktan yararlanacaklardır. Ancak bu muafiyet, herhangi bir Guvernör, Direktör, vekil, memur, görevli veya uzmanın bir trafik kazasından doğacak zarara ilişkin olan kişisel yükümlülüğü için geçerli olmayacaktır.

MADDE 51

MEMUR VE GÖREVLİLERİN İMTİYAZLARI

1. Banka'nın bütün Guvernör, Direktör ve vekillerine memur ve görevliler ile Banka için görev yapan uzmanlarının,

(i) mahalli vatandaş olmamaları halinde göçmen kısıtlamalarından, yabancı uyruklulara yönelik kayıt koşullarından ve ulusal hizmet yükümlülüklerinden aynı şekilde muaf olmaları sağlanacak ve bunlara mübadele yönetmelikleri açısından üye ülkeler tarafından diğer üye ülkelerin benzer unvandaki temsilci, memur ve işçilerine tanıdıkları imkânlarla aynı imkânlar tanınacaktır.

(ii) seyahat olanaklarına ilişkin olarak üyeler tarafından diğer üyelerin benzer unvandaki temsilci, memur ve işçilerine sağlanan olanaklar açısından aynı muameleye tabi olmaları sağlanacaktır.

2. Banka'nın merkez ofisinin bulunduğu ülkede yerleşik olan memurlar, görevliler ve Banka uzmanlarının eşleri ile bakmakla yükümlü oldukları kişilere, o ülkede çalışma hakkı tanınacaktır. Banka'nın herhangi bir temsilciliği ya da şubesinin bulunduğu ülkede yerleşik olan memur, işçi ve uzmanların eşlerine ve bakmakla yükümlü oldukları kişilere de, o ülkede, ülkenin ulusal hukukuna göre, benzer olanaklar sağlanacaktır. Banka bu paragraf hükümlerinin uygulanmasında, Banka merkez ofisinin bulunduğu ülke ve gerektiğinde ilgili diğer ülkelerle belli anlaşmaları müzakere edecektir.

MADDE 52

VERGİ MUAFİYETİ

1. Banka aktifleri, mülkü, geliri, faaliyetleri ve işlemleri bütün vergilerden ve gümrük resimlerinden muaf olacaktır. Banka ayrıca bir vergi veya resmin ödenmesi veya stopajına ilişkin yükümlülüklerden de muaf olacaktır.

2. Üye ülke Banka'ya üyelik başvurusunda verdiği onay veya kabul bildiriminde, Banka tarafından kendi vatandaşlarına veya yerleşik kişilere ödenen maaş ve ücretleri kendisi veya alt bölgeleri adına vergilendirme hakkını elde tutacağını belirtmesi hali dışında, Banka'nın Direktörleri'ne, Direktör Vekilleri'ne, memur ve görevlilerine Banka adına görev yapan uzmanlarda dahil olmak üzere ödenen maaşlardan veya ücretlerden vergi tarh edilmeyecektir.

3. (a) Sadece Banka tarafından ihraç edilmesi nedeniyle bu tür tahvil veya senetlere ayırım yapılması; veya

(b) Bu tür vergilendirmenin tek yasal dayanağı ihraç edildiği yer, veya ihraç edildiği ödeneceği veya ödendiği para birimi veya Banka'ya ait herhangi bir büro veya işyerinde olması durumunda,

kimde olduklarına bakılmaksızın, temettü veya faizleri de dahil olmak üzere, Banka tarafından ihraç edilen tahvil ya da senete herhangi bir vergi tarh edilmeyecektir.

4. (a) Sırf Banka'nın garantisi altında diye bu tür tahvil ve senetlere ayırım yapılması, veya

(b) vergilendirmenin tek yasal dayanağının Banka'ya ait bir bina veya işyerinde olmasından kaynaklanıyor ise,

kimin elinde olursa olsun, temettü veya faiz de dahil olmak üzere, Banka'nın garanti etmiş olduğu hiçbir tahvil veya senete herhangi bir vergi tarh edilmeyecektir.

MADDE 53

DOKUNULMAZLIK, İMTİYAZ VE MUAFİYETTEN FERAGAT

Bu bölümde sözü edilen dokunulmazlık, imtiyaz ve muafiyetler, Banka'nın menfaatleri doğrultusunda tanınmıştır. Banka Direktörler Kurulu, bu bölümde sözü edilen herhangi bir dokunulmazlık, imtiyaz ve muafiyetten, Banka'nın menfaatlerine en uygun olduğunu belirlediği hallerde, feragat edebilir. Banka Başkanı, Başkan veya Başkan Yardımcısı dışında her Banka'nın memur, görevli ve uzmanına bu bölümde tanınan her dokunulmazlık, imtiyaz ya da muafiyeti, bunların adaleti engellediğine ve Banka menfaatlerine zarar vermeden kaldırılabileceğine karar vermesi halinde, kaldırma hak ve yetkisine sahip olacaktır. Benzer durum ve koşullar altında Direktörler Kurulu da Başkan ve her Başkan Yardımcısına ilişkin dokunulmazlık, imtiyaz ve muafiyetlerin geri alınması hak ve yetkisine sahip olacaktır.

BÖLÜM IX
TADİLAT, YORUM VE HAKEM KARARI

MADDE 54

TADİLAT

Bu Anlaşma'nın tadili amacıyla üye, Guvernör veya Direktörler Kurulu'ndan gelen herhangi bir öneri Guvernörler Kurulu Başkanına iletilecek ve Başkan öneriyi Kurul'a sunacaktır. Bu değişikliğin benimsenmesi sonucunda 24 üncü Madde'nin 3 üncü paragrafına göre Banka bütün üyelere resmi bildirimde bulunacaktır. Guvernörler Kurulunun daha farklı bir tarih belirtmemesi halinde, bütün değişiklikler üyelere yapılan resmi bildirimden 3 ay sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE 55

ÇALIŞMA LİSANI, YORUM VE UYGULAMA

1. Banka'nın haberleşmelerde kullanacağı resmi dil İngilizcedir. Bu Anlaşma'nın İngilizce hali yorum ve uygulamada esas alınacaktır.

2. Banka üyeleri ve Banka, veya iki veya daha fazla üye arasında bu Anlaşma'nın hüküm ve koşullarının yorumlanması veya uygulanmasından doğabilecek sorunlar karara bağlanmak üzere Direktörler Kuruluna iletilecek ve Guvernörler Kurulu'nca belirlenmiş kararlar çerçevesinde karara bağlanacaktır.

MADDE 56

HAKEM KARARI

Eğer Banka ve üyeliği bitmiş bir üye arasında, ya da Banka'nın faaliyetlerini sona erdirme kararından sonra Banka ile bir üye arasındaki bir anlaşmazlık, hakem kararına sunulacak ve üç hakemden oluşan mahkemeye biri Banka tarafından, diğeri ilgili üye ya da eski üye tarafından ve üçüncüsü, taraflar başka bir şekilde karar vermemiş ise, Uluslararası Adalet Mahkemesi'nin Başkanı ya da Guvernörler Kurulu'nun kabul ettiği yönetmeliklere göre belirlenen başka bir yetkili mercii tarafından atanacaktır. Hakemlerin oy çoğunluğu, taraflar için nihai ve bağlayıcı olarak karara varılmasında yeterli olacaktır. Taraflar prosedüre ilişkin sorunlarda anlaşmazlık içindeyseler, bu tür sorunların çözümünde üçüncü hakem tam yetkiye sahip olacaktır.

MADDE 57

ONAYIN VERİLMİŞ SAYILMASI

14, 19, 54 ve 59 uncu maddelerde sayılan işlemlerin dışında, Banka tarafından herhangi bir işlem gerçekleştirilmeden önce herhangi bir üyenin onayı sözkonusu olduğunda, üye Banka'nın bildiriminde belirtilen süre içinde itiraz etmemişse onay verilmiş sayılacaktır.

BÖLÜM X

NİHAİ KOŞULLAR

MADDE 58

İMZA VE TEVDİ

1. Yunanistan Hükümetine (bundan sonra "belgelerin tevdi edildiği makam" olarak geçecektir) tevdi edilen bu Anlaşma'nın İngilizce dilindeki bir orijinal kopyası, KEİ Katılımcı Ülke Hükümetlerinin imzasına 1 Ocak 1995 tarihine kadar açık kalacaktır.

2. Belgelerin tevdi edildiği makam, imza atan bütün ülkelere ve KEİ Uluslararası Sekreteryasına Anlaşma'nın onaylı kopyalarını iletecektir.

MADDE 59

ONAY VE KABUL

1. Herhangi bir KEİ Katılımcı Ülkesi, bu Anlaşma'ya, imzalamak suretiyle taraf olabilir. Diğer taraflar Anlaşmayı Guvernörler Kurulu tarafından üyeliklerinin onaylanması ile imzalayacaklardır.

2. Bu Anlaşma, imza atan bütün ülkelerin onay, kabul veya tasdiğine tabi olacaktır. Onay, kabul veya tasdik belgeleri bundan böyle "Son Gün" (Final Date) olarak adlandırılacak olan güne ka-

dar belgelerin tevdi edildiği makama (depozitör) sunulacaktır. Son Gün, (a) Anlaşma'nın tüm KEİ Katılımcı Ülkeler tarafından imzalandığı gün veya (b) Guvernörler Kurulu tarafından o zaman için Banka üyesi olan üyelerin toplam oy gücünün çoğunluğunu temsil eden bir oyla "Son Gün"ün uzatılması yönünde bir karar alınması dışında, 58 inci Madde'nin 1 inci paragrafında belirtildiği gibi, Anlaşmanın daha fazla imzaya açık olmayacağı günden hangisi daha önce ise bundan 1 yıl sonrası olacaktır. Onay, kabul ve tasdik belgeleri, Anlaşma'nın tevdi edildiği makama (depozitör) sunulduğu zaman, bu Anlaşma'nın 6 ncı Maddesinin 1 inci paragrafında belirtildiği gibi Banka'nın başlangıçtaki sermaye stoku içinde ilgili üyenin taahhüt ettiği hisse sayısı belirtilecektir. Depozitör her tevdi, ilgili tarih ve taahhüt edilen hisse sayısını imza atan diğer ülkelere tümüyle haber verecektir.

3. Onay, kabul ve tasdik belgelerini bu Anlaşma yürürlüğe girmeden önce ilgili makama (Depozitör) tevdi eden taraf, Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihte Banka'ya üye olmuş kabul edilecektir. Yukarıdaki paragrafta belirtilen koşullara uygun hareket eden taraf, onay, kabul veya tasdik belgelerini verdiği tarihte Banka üyesi olacaktır.

MADDE 60
UYGULAMA

Her üye ülke, hukuki sistemine uygun olarak, bu Anlaşma'da yer alan koşulları kendi ülkesi topraklarında etkin hale getirebilmek için gerekli faaliyetlere başlayacak ve bu konuda yaptıkları ile ilgili olarak Banka'yı haberdar edecektir.

MADDE 61
YÜRÜRLÜĞE GİRME

Bu Anlaşma, başlangıç taahhütleri Banka'nın başlangıçtaki kayıtlı sermaye stokunun yüzde ellibirinden (% 51) az olmamak kaydıyla altı (6) KEİ Katılımcı Ülkesi tarafından onay, kabul veya tasdik belgeleri tevdi edildiği zaman yürürlüğe girecektir. Belgelerin tevdi edildiği makam, bu Anlaşma'nın yürürlüğe giriş tarihi ile ilgili olarak tüm üyeleri haberdar edecektir.

MADDE 62
FAALİYETLERİN BAŞLAMASI

1. Bu Anlaşma yürürlüğe girer girmez onay kabul veya tasdik belgelerini veren her KEİ Katılımcı Ülkesi bir Guvernör ve Guvernör Vekili atayacaktır.

2. Guvernörler Kurulu ilk toplantısında :

(a) Banka'nın Başkanı'nı atayacaktır;

(b) Banka'nın Direktörleri'nin atanması ile ilgili düzenlemeleri yapacaktır; ve

(c) Banka'nın faaliyetlerine başlayacağı günü belirlemek üzere gerekli düzenlemeleri yapacaktır.

3. Banka, üyelerine ve KEİ Uluslararası Sekreteryası'na faaliyetlerin başlangıç tarihini bildirecektir.

TİFLİS, 30 HAZİRAN 1994